

PROFIELSCHETS LID RAAD VAN TOEZICHT FNV

Functienaam : Lid Raad van Toezicht FNV
Status : Definitief
Goedgekeurd door het Ledenparlement op 25 maart 2022
Vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 25 april 2022

1 ORGANISATIEBESCHRIJVING

1.1 Doelstellingen en ambitie van de FNV

De FNV is de grootste vakbond van Nederland. Met bijna 1 miljoen leden staat de FNV midden in de maatschappij. Natuurlijk heeft een vakbond een belangrijke taak om al haar leden te vertegenwoordigen. Aan de onderhandelingstafel voor een nieuwe cao, in individuele kwesties en collectieve acties voor betere arbeidsvoorwaarden. Maar we doen veel meer. De FNV heeft als belangrijkste doel: een socialer Nederland. Een land waarin iedereen die werkt, heeft gewerkt of wil werken, een fatsoenlijk bestaansminimum heeft. Maar ook een land waarin de machtsbalans tussen werkgevers en overheid en de bevolking in orde is. De FNV strijdt daarom met haar leden en voor haar leden. Ook als het gaat over onderwerpen als het verhogen van het minimumloon of een goed pensioenstelsel. De FNV is dé partij die het allemaal doet. Omdat we niet anders kunnen; het zit in ons DNA.

Alle arbeidsvoorwaarden die Nederland zo uniek maken, zijn bevochten. Of het nu gaat om het hebben van een weekend, doorbetaalde vakantiedagen, een 40-urige werkweek of zwangerschapsverlof. Een sterk veranderende arbeidsmarkt is ons dagelijkse werkveld en wij bewegen mee en lopen vooruit, maar 'solidariteit' blijft een van onze meest belangrijke kernwaarden.

De FNV is een krachtige en financieel gezonde vereniging, maar staat wel voor de complexe uitdaging haar ledenontwikkeling op peil te krijgen, jonge generaties aan zich te binden, voortdurend te innoveren en in de juiste zaken te investeren. Dit betekent dat er samen met een bruisende vereniging en een professionele organisatie steeds opnieuw strategische keuzes gemaakt moeten worden en efficiënt met middelen om moet worden gegaan. We hebben hoge ambities ten behoeve van onze leden, kaderleden¹ en medewerkers omdat we een referentieorganisatie zijn. Dat betekent dat we ook de komende jaren intern veel aandacht besteden aan het verder inrichten van een sterke, effectieve en doelgerichte organisatie met een prettige sfeer waarin alle leden, kaderleden en medewerkers zich veilig voelen en optimaal met elkaar samenwerken aan de doelen van de FNV.

1.2 Rechtspersoon

De FNV is een vereniging volgens artikel 2:26 Burgerlijk Wetboek. De FNV is zowel een vakbond als een vakcentrale. De FNV vereniging heeft namelijk leden natuurlijke personen die ingedeeld zijn in 12 sectoren (de zogeheten direct aangesloten sectoren) én daarnaast zijn er 11 zelfstandige vakbonden (zelfstandige rechtspersonen) die ook lid zijn van de FNV. De FNV heeft een Algemeen Bestuur met een Dagelijks Bestuur, een algemene ledenvergadering (het Ledenparlement) en een werkorganisatie met een directeur.

¹ Een kaderlid is een lid van de FNV dat is gekozen in enig verenigingsorgaan en/of structureel werkzaamheden verricht voor de FNV als onbezoldigd vrijwilliger.

1.3 Het FNV Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de FNV bestaat uit 17 leden, waarvan 7 fulltime en 10 parttime (kaderleden) de functie uitoefenen. De 7 fulltime-leden vormen samen het Dagelijks Bestuur van de FNV. Gezamenlijk vormen de 17 leden het Algemeen Bestuur.

Het Algemeen Bestuur van de FNV bestaat uit de onderstaande functionarissen:

- Voorzitter FNV, tevens lid Dagelijks Bestuur
- Penningmeester, tevens lid Dagelijks Bestuur
- Algemeen Secretaris, tevens lid Dagelijks Bestuur
- Lid Dagelijks Bestuur (4 personen)
- Lid Algemeen Bestuur, niet zijnde Dagelijks Bestuur (10 personen)

Het Algemeen Bestuur heeft tot taak:

- Het ontwikkelen en uitvoeren van beleid, binnen de door het Ledenparlement en het Algemeen Bestuur gestelde kaders
- Het vaststellen van het beleid van de FNV-vereniging en de kaders voor op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau in te nemen standpunten, voor zover het sectorale afdelingen overstijgende onderwerpen betreft
- Het vaststellen van meerjarenplannen, het werkplan, de begroting en het jaarverslag alsmede het opmaken van de jaarrekening van de FNV-vereniging
- Het bewaken van de grondslag en leidende principes van de FNV-vereniging

Het Dagelijks Bestuur heeft tot taak:

- Het strategisch aansturen van de directe sectorale afdelingen en het toekennen van een budget aan ieder van deze directe sectorale afdelingen
- Het aansturen van de directie van de werkorganisatie van de FNV-vereniging, op basis van een daartoe opgesteld directiestatuut

De voorzitter van de FNV wordt in functie benoemd door het Ledenparlement op voordracht van alle leden van de FNV. De Algemeen Secretaris en de Penningmeester worden in functie gekozen door het Ledenparlement. De leden van het bestuur hebben ieder specifieke portefeuilles waarvoor zij verantwoordelijkheid zijn. Het Algemeen Bestuur voert zijn taken uit onder toezicht van de Raad van Toezicht.

1.4 Algemene Ledenvergadering: het Ledenparlement

Het Ledenparlement is de algemene ledenvergadering van de FNV en bestaat uit ruim 100 afgevaardigden, die tezamen alle sectoren van de FNV vertegenwoordigen. Zowel de direct aangesloten sectoren als de aangesloten bonden zijn hierin vertegenwoordigd via 1 of meer gekozen of benoemde vertegenwoordigers.

Het Ledenparlement stelt op hoofdlijnen het beleid vast en controleert het bestuur op de uitvoering daarvan. Het beslist over voorstellen van het bestuur. Het Ledenparlement is dus een belangrijk besluitvormend orgaan, dat voor een periode van vier jaar wordt aangesteld.

1.5 Sectorale afdelingen

De FNV is georganiseerd in sectoren met een goede verbinding met de werkvloer zodat de vakbeweging sterk is aan de basis. De FNV heeft leden natuurlijke personen die ingedeeld zijn in de twaalf direct aangesloten sectoren (zoals FNV Metaal, FNV Overheid en FNV Bouwen & Wonen) én er zijn elf zelfstandige vakbonden (indirect aangesloten sectoren) die ook lid zijn van de FNV (zoals de Algemene Onderwijsbond, de Horecabond en de Nederlandse Politiebond).

Elke direct aangesloten sector heeft een eigen organisatievorm met een sectorraad en soms ook een sectorbestuur. Eens in de vier jaar worden er verkiezingen gehouden onder de leden die in die sector ingedeeld zijn om sectorbesturen/sectorraden opnieuw te bemensen. De aangesloten bonden zijn allemaal zelfstandige rechtspersonen met een eigen inrichting van hun vereniging.

1.6 Werkorganisatie met een Directeur aan de leiding

De vereniging beschikt over een werkorganisatie van rond de 1500 fte (verdeeld over circa 1700 medewerkers) die in opdracht van het bestuur en onder leiding van de directeur van de werkorganisatie de werkzaamheden uitvoert om de doelen van de vereniging te behalen. Tot de werkorganisatie behoren de betaalde werknemers van de FNV. De werkorganisatie beschikt over een ondernemingsraad.

2 RAAD VAN TOEZICHT

De FNV-vereniging kent een aantal statutaire organen (artikel 9 statuten). De Raad van Toezicht is ook een statutair orgaan. Dit document is een profielschets voor de Raad van Toezicht zoals beschreven in hoofdstuk 6 (artikel 28 t/m 33) van de statuten van de FNV. Daarnaast is er een reglement Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht is een onafhankelijk orgaan dat boven de partijen staat. Het is geen politiek (vertegenwoordigings-) orgaan van de vereniging.

2.1 De filosofie op het toezicht

De Raad van Toezicht voegt waarde toe en maakt het Algemeen Bestuur van de FNV effectiever door deze uit te dagen en kritisch te bevragen. De Raad van Toezicht is competent, gecoördineerd, (intern & extern) collegiaal en gericht op een eenduidig doel. Een Raad van Toezicht die op deze manier haar taak vervult kan een belangrijke bijdrage leveren aan het succes en de continuïteit van de organisatie.

De rolinvulling van de Raad van Toezicht zal in de praktijk afhankelijk zijn van een specifieke situatie. Deze zal zich niet moeten beperken tot een toetsing achteraf van gevoerd beleid, maar zich ook moeten uitstrekken tot de algemene lijn van het nog te voeren beleid op langere termijn. In sommige gevallen zal ingrijpen nodig zijn, in andere gevallen is een passieve toezichthoudende rol voldoende. Maar los van de specifieke context vindt de FNV dat de meest wenselijke rolinvulling van de Raad van Toezicht er één is van een betrokken toezichthouder die zuiver is op de rol en deze invult met respect voor de rollen van het Ledenparlement en het Algemeen Bestuur. Ook de democratische processen binnen de vereniging moeten te allen tijde gerespecteerd worden.

De Raad van Toezicht controleert of het Algemeen Bestuur uitvoering geeft aan gemaakte afspraken. Een betrokken Raad van Toezicht helpt het Ledenparlement daarmee in zijn controlerende taak. De rol van de Raad van Toezicht hoeft niet beperkt te worden tot dagelijkse gang van zaken, maar kan ook om meer strategische rol gaan daar waar het de financiën betreft. De Raad van Toezicht houdt niet direct toezicht op de werkorganisatie, wel houden ze toezicht daar waar het gaat om de bedrijfsvoering, op de effectiviteit en doelmatigheid van de uitvoer van besluiten en op de kwaliteit van de opdrachten van het Algemeen Bestuur richting werkorganisatie. De Raad van Toezicht zal ook goed toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving en keuzes van de organisatie met betrekking tot de Governance.

Met betrekking tot toezicht op vakbondsbeleid en strategie op inhoud wenst de FNV een passieve rol van de Raad van Toezicht, waar de toezichtactiviteiten zich richten op het hoogstnoodzakelijke. De FNV vindt het belangrijk dat het vakbondsbeleid en -strategie zaak is en blijft van het Algemeen Bestuur en het Ledenparlement.

2.2 Omvang en samenstelling van de Raad van Toezicht

Conform de statuten van de FNV bestaat de Raad van Toezicht uit vijf (5) natuurlijke personen.

De Raad van Toezicht is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het Algemeen Bestuur en welk deelbelang dan ook, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Gestreefd wordt naar een evenwichtige en diverse samenstelling van de Raad van Toezicht waarbij aandacht is voor geslacht, leeftijd en achtergrond. Specifieker betekent dit dat minimaal één derde (1/3) van de leden van de Raad van Toezicht vrouw zijn. Bij een samenstelling van vijf (5) leden, betekent dit dat minimaal twee (2) leden vrouw zijn. Dit is een resultaatverplichting en geen inspanningsverplichting. Dit houdt in dat als aan deze voorwaarde niet voldaan kan worden, eventuele vacatures open blijven. Voor wat betreft culturele diversiteit geldt dat tijdens de werving/selectie bij gelijke geschiktheid de wervingscommissie de kandidaat voordraagt met een andere culturele achtergrond dan de andere kandidaten/leden van de Raad van Toezicht. Belangrijk is dat er ook sprake is van een adequate spreiding van maatschappelijke achtergronden.

2.3 De taken van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het Algemeen Bestuur en op de algemene gang van zaken in de FNV-vereniging en de met haar verbonden organisatie. De Raad van Toezicht staat het Algemeen Bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Toezicht zich naar het belang van de FNV-vereniging en de met haar verbonden organisatie.

Meer specifiek heeft de Raad van Toezicht de volgende taken en bevoegdheden en rekent deze tot zijn verantwoordelijkheid:

- Toezicht op de kwaliteit van het **financieel beleid**
- Toezicht houden op de **effectiviteit en doelmatigheid van de uitvoer** van het door het Ledenparlement goedgekeurd beleid, door het bestuur (met aandacht voor de kwaliteit van de opdrachten van vereniging richting werkorganisatie)
- Toezicht houden op de **kwaliteit van bedrijfsvoering**
- Toezicht houden op **kwaliteit van besluitvorming**, op de **naleving van wet- en regelgeving** en op de keuzes van de organisatie met betrekking tot de **Governance**.
- Toezicht op de kwaliteit van interactie bestuur en werkorganisatie, op de **relatie opdrachtgever-opdrachtnemer**
- **Sparring-partner** zijn voor het bestuur voor de lange-termijnfocus
- Leden van de Raad van Toezicht hebben conform de wet een **raadgevende stem in de algemene vergadering (Ledenparlement)**. De Raad van Toezicht heeft geen stemrecht in het Ledenparlement
- De Raad van Toezicht is bevoegd **bestuursleden te schorsen**
- De Raad van Toezicht heeft alle **bevoegdheden** die in redelijkheid nodig zijn om zich een juist **beeld te kunnen vormen** van de toestand van de rechtspersoon en van het gevoerde beleid

2.4 Competentiebeschrijving

De leden van de Raad van Toezicht nemen niet alleen een afwachtende houding aan ten aanzien van de inbreng van het Algemeen Bestuur en collega-leden Raad van Toezicht, maar nemen ook zelf initiatief en dragen onderwerpen en invalshoeken aan. De leden hebben daarbij het vermogen en de houding om het Algemeen Bestuur met raad ter zijde te staan en als klankbord te fungeren.

De leden van de Raad van Toezicht hebben het vermogen een onafhankelijke houding aan te nemen.

Zij voeren hun werkzaamheden integer en met verantwoordelijkheidsbesef uit. De leden kunnen onbevangen opereren ten opzichte van het Algemeen Bestuur en collega-toezichthouders en ten opzichte van zaken die spelen bij de FNV. Zij handelen niet op persoonlijke titel, maar altijd namens de gehele Raad van Toezicht.

Basiskwaliteiten

De leden van de Raad van Toezicht moeten het doel, identiteit en grondslag van de vereniging onderschrijven. De basiskwaliteiten van de leden van de Raad van Toezicht zijn:

- Bestuurlijke ervaring in complexe organisaties, strategisch denkvermogen en besluitvaardigheid
- Kennis van zaken om de hoofdlijnen van het totale beleid te kunnen beoordelen en om sparringpartner voor het Algemeen Bestuur te kunnen zijn
- Een goede balans weten te hanteren tussen toezicht op afstand en betrokkenheid wanneer de situatie erom vraagt
- Inzicht in het veld van belanghebbenden
- Integer en zorgvuldig handelen
- In staat zijn toezicht houden en besturen van elkaar te scheiden
- Op afstand snel overzicht en inzicht weten te krijgen in wat er speelt. Dat betekent over de ervaring en het analytisch vermogen beschikken om met complexe vraagstukken om te kunnen gaan
- Beschikken over voldoende financieel-economische kennis om begrotingen en jaarrekeningen goed te kunnen keuren
- Affiniteit hebben met vakbondswerk en/of zich actief voor de vakbond inzetten of hebben ingezet.

Kennisgebieden

De leden van de Raad van Toezicht beschikken gezamenlijk over kennis op de volgende gebieden:

- Financiën
- Compliance
- Bedrijfsvoering
- Wet- en regelgeving/ juridische kennis
- Verband tussen financiën en beleid
- Organisatiekunde en besturen
- Politiek en maatschappelijke verhoudingen
- Inhoudelijke kennis van de FNV organisatie
- Diversiteit, inclusie en veiligheid

Een individueel lid hoeft niet over kennis op alle gebieden te beschikken.

Een deel van de Raad van Toezicht heeft bestuurlijke en/of toezichthoudende ervaring in complexe organisaties en ervaring met ontwikkelingsvraagstukken in dergelijke organisaties. De leden die deze ervaring (nog) niet hebben zijn wel in staat op bestuurlijk en strategisch niveau te denken.

Kwaliteitseisen

Ieder lid van de Raad van Toezicht moet aan de volgende kwaliteitseisen voldoen:

- Minimaal **beschikken over de benodigde tijd** zoals aangegeven in de vacaturetekst **en bereid zijn** om die tijd aan werkzaamheden voor de Raad van Toezicht van de FNV te besteden
- **Lid zijn of worden van de FNV** op het moment van toetreden tot de Raad van Toezicht en gedurende de verdere zittingsperiode
- Verplicht een **Verklaring Omtrent het Gedrag** met betrekking tot de taak die ze gaan vervullen overleggen
- **Niet tot de volgende groepen horen:**
 - personen die in periode van 4 jaar voorafgaand aan benoeming als lid van de Raad van Toezicht in het Algemeen Bestuur van de FNV of van een bij de FNV aangesloten bond hebben gezeten, afgevaardigde zijn geweest van het Ledenparlement, werknemer waren van de FNV of een belangrijke (zakelijke) relatie hadden met de FNV
 - personen die een zodanige andere functie bekleeden dat het lidmaatschap van de Raad van Toezicht kan leiden tot strijdigheid met het belang van de vereniging, dan wel tot ongewenste vermenging van belangen
 - personen die rechtstreeks of zijdelings persoonlijk voordeel genieten uit leveringen aan of overeenkomsten met de FNV
 - een echtgenoot, geregistreerd partner, samenlevingspartner dan wel bloed- of aanverwant in de rechte lijn van een ander lid van de Raad van Toezicht of een lid van het Algemeen Bestuur
 - personen die andere nauwe persoonlijke of zakelijke banden met collega-toezichthouders, bestuursleden, directieleden, afgevaardigden in het Ledenparlement of belangrijke andere interne en externe belanghebbenden hebben, waardoor er sprake van belangenverstremming zou kunnen zijn of ontstaan

2.5 De (vice-)voorzitter van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht benoemt uit zijn midden een voorzitter en een vice-voorzitter.

Naast de reguliere toezichthoudende taken van elk lid van de Raad van Toezicht, heeft de voorzitter de volgende specifieke taken:

- Het leidinggeven aan de Raad van Toezicht en diens toezicht
- Het bepalen van de agenda en het bewaken van de informatievoorziening
- Het bewaken van de besluitvorming volgens de statuten en reglementen
- Het toezien op de verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht
- Het initiëren van de jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de Raad van Toezicht en het Algemeen Bestuur

De vice-voorzitter vervult, bij waarneming van de functie van voorzitter, de taken zoals hierboven vermeld.

Van de (vice-)voorzitter van de Raad van Toezicht worden, onverminderd de basiskwaliteiten, specifieke eigenschappen en kwaliteiten verwacht. In het bijzonder dient deze persoon:

- Het vermogen te hebben om met autoriteit en natuurlijk gezag de voorzittersfunctie in de Raad van Toezicht te vervullen
- Over de persoonlijkheid en achtergrond te beschikken om vanuit een leidende rol de Raad van Toezicht als geheel goed te laten functioneren, de inbreng van elk der leden te verzekeren en aldus tot een doordachte besluitvorming van de Raad van Toezicht te komen

2.6 Profielschets bij tussentijdse vacatures

Wanneer zich een vacature in de Raad van Toezicht voordoet, stelt de Raad van Toezicht een individueel profiel voor die betreffende zetel op. Dit individuele profiel is afgestemd op de samenstelling van de Raad van Toezicht en passend binnen deze profielschets van de Raad van Toezicht.

2.7 Vergoeding

De vergoeding van de leden van de Raad van Toezicht wordt op voorstel van het Algemeen Bestuur vastgesteld door het Ledenparlement. De vergoeding wordt vermeld in de (toelichting bij de) jaarrekening.